

Seminarska naloga kot medpredmetna povezava strokovnega predmeta z jezikom

Nives Kragelj Benedetič, učiteljica strokovno-teoretičnih predmetov,
Gimnazija in zdravstvena šola Nova Gorica

Članek opisuje primer dobre prakse medpredmetnega sodelovanja dveh predmetov: slovenščine in strokovnega predmeta zdravstvena nega otroka in mladostnika na srednji zdravstveni šoli Nova Gorica. Sodoben način poučevanja namreč teži tudi k izkustvenemu učenju, pri katerem informacije dijaki pridobivajo predvsem sami. Jih oblikujejo in predstavijo. Priprava, pisanje in predstavitev seminarske naloge je prav to, spretnost pri iskanju primerne literature skupaj s poznavanjem že usvojene učne snovi. Ob koncu sledi še govorni nastop, kjer dijak predstavi bistvo celotnega besedila. Pri povezavi sta sodelovala dva razreda istega letnika.

Če ne veste, kam ste namenjeni, se ne čudite, če pridete nekam čisto drugam.

J.W. Seifert

Sodoben način poučevanja zahteva vedno več povezovanja znotraj predmetnih vsebin in med samimi predmeti. Tak način kurikularnih povezav imenujemo integrativni kurikulum, ki praviloma ni določen vnaprej, ampak se v procesu načrtovanja novega šolskega leta spreminja. Povezane so predvsem posamezne vsebine predmetov. Tak način poučevanja doda pouku dodatno vrednost, če je le možen kreativni dialog med učitelji. Način pridobljenega znanja, kjer so dijaki aktivni in pridobivajo znanja vzporedno na večjih področjih, lahko imenujemo tudi vseživljenjsko znanje.

Načrtovanje nalog

Pomembno je že vnaprej načrtovati dejavnosti dijakov, da bodo aktivni pri pouku in izven njega. Medpredmetno povezovanje ni kratkotrajni proces, ampak zahteva vztrajnost. Pri načrtovanju moramo dijakovo delo organizirati tako, da ima postavljene jasne vmesne in končni cilj, saj se le tako izognemo neuspehu. Stopenj ne moremo preskakovati, ampak sledimo točno določenemu, že vnaprej načrtovanemu procesu. Cilji morajo biti dosegljivi, smisel kurikularne povezave pa je tudi v tem, da ob upoštevanju dijakovega predznanja le-ta prinese trajnostno znanje, lahko celo prenos znanja v prakso.

Pogoji za medpredmetno povezovanje so torej v našem primeru jasno zastavljeni cilji, poznavanje predznanja dijakov, poznavanje učnih načrtov in

standardov znanja. Končni cilj medpredmetne povezave je kvalitetno izdelana seminarska naloga, ki jo praktično uporabijo pri opisovanju zdravstvene nege otroka in mladostnika pri različnih bolezenskih stanjih. Za vmesni cilj je pomembno, da dijak izbrano tematiko tudi razume.

Izvedba

Izvedba medpredmetnega sodelovanja je potekala po naslednjih korakih:

1. Spoznavanje pravil izdelave seminarske naloge. Končni izdelek mora namreč vsebovati vsebino, razdeljeno na poglavja, ter ustrezna kazala in vire literature.
2. Izbor naslova seminarske naloge, ki je temeljil na posameznikovem zanimanju.
3. Študij literature. Podana je bila strokovna literatura, iz katere je črpalo znanje večina dijakov. Deloma so literaturo iskali sami, glede na specifično tematiko.
4. Obdelava podatkov, ki so jih dijaki zapisali v obliki seminarske naloge.
5. Govorni nastop.

Pravila seminarske naloge so točno določena. Navodila za izdelavo izdelka so dijaki pri predmetih dobili ločeno, pa vendar so bila pripravljena v skladu z obema. V uvodu so pri pouku slovenskega jezika poslušali podrobna navodila za izdelavo seminarske naloge, ki je samostojno delo, kjer ne preučujemo le teme, temveč skušamo pridobiti

nova znanja, ki jih lahko prenesemo tudi v klinično okolje. Pri tem mora biti razvidno predvsem samostojno delo dijaka, ne samo prepis literature. Seminarska naloga mora obsegati:

1. kazalo,
2. glavno besedilo z uvodom, ki opisuje bolezen,
3. jedro z zdravstveno nego otroka pri bolezenskem stanju,
4. zaključek, ter
5. kazalo literature.

Pri pouku zdravstvena nega otroka in mladostnika pri različnih bolezenskih stanjih smo najprej obravnavali učne vsebine s pomočjo razlage. Vsak sklop smo obširneje pregledali, dijaki pa so se samostojno poglobili v podrobnosti.

Ena ključnih informacij, ki so jih dijaki ob navodilih dobili, je bila tudi način ocenjevanja izdelka. Ob oddanem izdelku je namreč pomembna tudi predstavitev le-tega.

Vsak izmed dijakov je izbral naslov, bolezen v obdobju otroštva in mladostništva, ki jo je preučil in iz nje izpeljal zdravstveno nego, ki je bila eno izmed vodil povezave. Znanje o zdravstveni negi so vključili v seminarsko nalogo. Izbrano temo so v nalogi predstavili teoretično in o njej pisali objektivno.

Dobili so tudi dodatna navodila z vključeno priporočeno literaturo. Poudarek je bil tudi na kritični presoji izbire literature. Vsi viri, posebej internetni, niso primerni za vključevanje v seminarske naloge.

Učne načrte smo pred začetkom šolskega leta prilagodili časovnemu poteku izdelave naloge. Tako smo točno določili termine za oddajo dispozicije ali načrta naloge, rok za oddajo seminarske naloge in ustne predstavitve. Za izdelavo so imeli dober mesec dni, saj so poleg rednega šolskega dela prebrali literaturo in jo ustrezno predelali. Ure predstavitve so bile strnjene. Dijak je imel na

voljo pet minut, da razredu in učiteljicam razumljivo predstavi predelano snov. Tako se je v času predstavitev vloga učitelj – učenec zamenjala. Ne smemo prezreti dejstva, da lahko ustni nastop pri nekaterih učencih izzove tremo, zato smo skušali urediti čimbolj sproščeno okolje, kriteriji pa so bili že vnaprej opredeljeni. Le-te smo v razredu določili skupaj. Dijaki so k nalogi pristopili kritično in podajali svoja mnenja vse do izoblikovanega dokumenta.

Preverjanje izdelka je bilo enkratno. In sicer v določenem časovnem roku oddan načrt izdelka. Oddali so preko elektronske pošte, v krajšem časovnem roku so prejeli besedilo s popravki in usmeritvami na strokovnem področju. Ocenjevanje pridobljenega znanja je bilo izvedeno pri obeh predmetih. Doseženo znanje, opisano s pomočjo Bloomove taksonomske lestvice, je bilo vrednoteno po naslednjih kriterijih:

- poznavanje, kjer so dijaki naštevati znake, opisovali definicije iz literature,
- razumevanje, kjer so dijaki povzemali napisa, razlagali in utemeljevali učiteljicam in razredu, večkrat navajali svoje primere,
- uporaba znanja v konkretnih situacijah na kliničnih vajah,
- sinteza, pri kateri so dele osvojenega znanja povezovali v celoten proces zdravstvene nege.

Zaključek

Končna ocena je bila določena številčno, za kvaliteto povratno informacijo pa smo uporabljali kriterije, ki so bili podani opisno. Pomembno je, da seminarska naloga sledi naslovu, dijak pozna strokovne pojme, ki jih navaja, jih povezuje v celoto, natančno preuči zdravstveno nego in jo primerno predstavi. Nastop mora biti povezan, smiseln, znati pa mora odgovoriti na morebitna podvprašanja slušateljev. Pri ocenjevanju ne smemo zanemariti dejstva, da so bili vmesni popravki upoštevani.

Evalvacija, ki smo jo ob koncu izpeljali pri dijakih, je bila presenetljivo dobra. Seminarske naloge so bile izvedene strokovno, natančno, predstavitev razumljive. Izdelke lahko dijaki ob koncu šolanja tako ponovno uporabijo pri pripravi na zaključni izpit.

Viri in literatura

Cencič M. (2009): *Kako poteka pedagoško raziskovanje: primer kvantitativne empirične neeksperimentalne raziskave*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
Medpredmetne in kurikularne povezave (2010). Priročnik za učitelje, 1 izd. Ljubljana: zavod RS za šolstvo.
 Osvald, M. (2012): Opis naprave in postopka. V: *Slovenščina v šoli* 3–4, str. 116–120.
 Žakelj A. in Borstner M. (2012): *Razvijanje in vrednotenje znanja*. Ljubljana: zavod Republike Slovenije za šolstvo.

